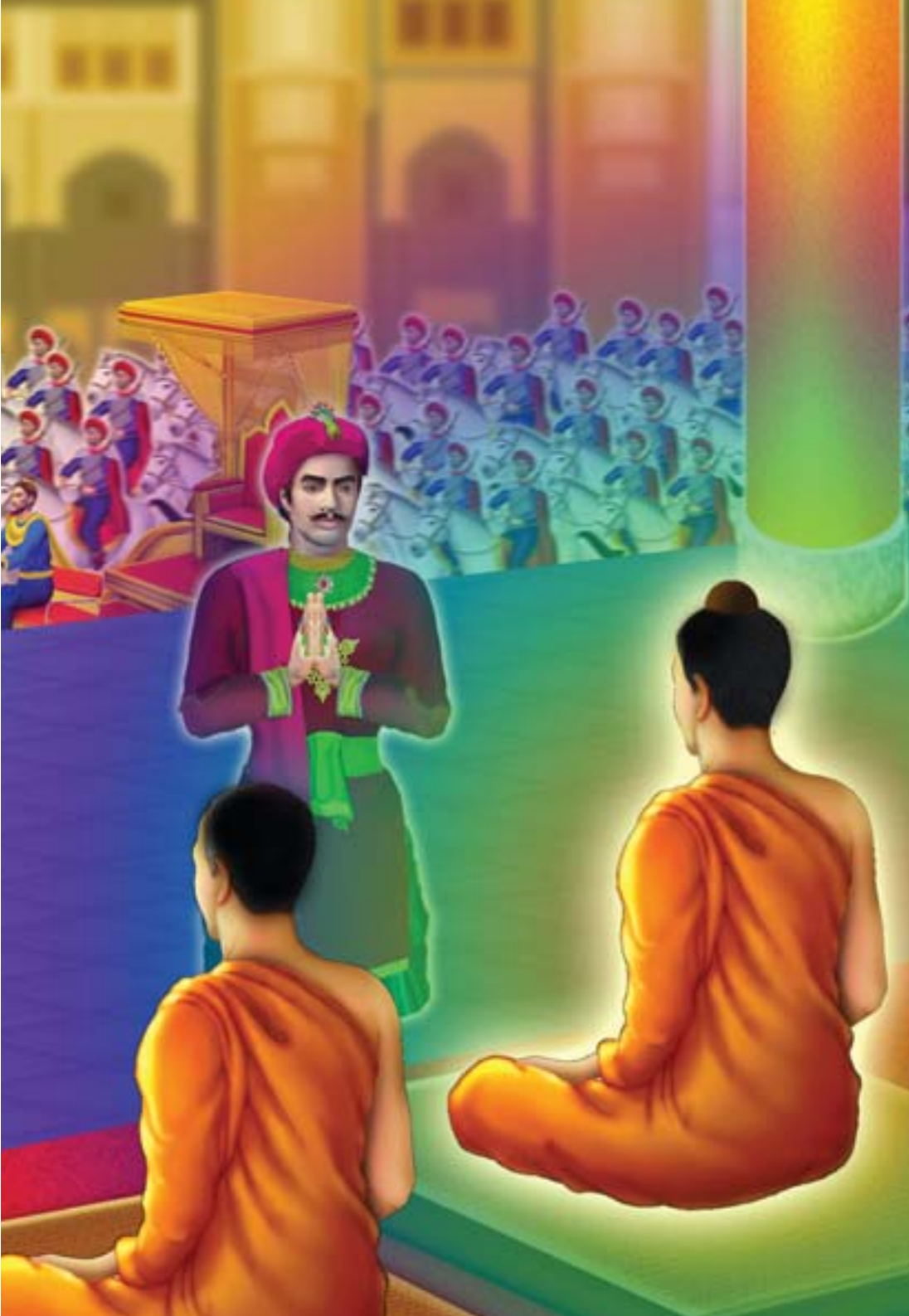

ชัยชนะครึ่งที่ ๔
(ตอน ชนะองคูลิมาล)

พระผู้มีพระภาคเจ้าจอมมุนี ทรงใช้ฤทธิ์ทางใจ ให้เป็น
อิทธิทธิสังขาร ทรงชนะองคูลิมาล ผู้แสนโหดเหี้ยมร้ายกาจ
มีฝีมือฉกรรจ์ ถือดาบวิงไถ่พระองค์ สิ้นทาง ๓ โยชน์ ด้วย
เดชแห่งพระพุทธรชัยมงคลนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ท่าน

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคฺลิมาล)

๑๐๕

เวลาแห่งการปฏิบัติธรรม เป็นเวลาที่มีคุณค่ามหาศาล เพราะเราจะได้ทำใจหยุดใจนิ่ง แสงหาอริยมรรค ซึ่งเป็นเส้นทางของพระอริยเจ้าทั้งหลาย เป็นทางเอกสายเดียวเท่านั้น ที่จะนำเราให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน เข้าถึงความสุขที่แท้จริงที่ทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งหลาย ปัจจุบันมวลมนุษยชาติส่วนใหญ่ยังไม่รู้เป้าหมายที่แท้จริงของชีวิตว่า เกิดมาทำไม อะไรคือสิ่งที่ต้องแสวงหา เมื่อไม่มีโอกาสได้ฟังพระสัทธรรม ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติธรรม ชีวิตจึงตกอยู่ในท่ามกลางกระแสแห่งความทุกข์ เหมือนถูกตรึงด้วยเครื่องพันธนาการที่คลายออกไม่ได้ ต่อมาเมื่อได้ลงมือปฏิบัติธรรมย่อมจะเข้าใจชีวิต และมุ่งทำความบริสุทธิ์ให้เกิดขึ้น เพื่อจะได้ไปสู่เป้าหมาย คือ อายตนนิพพานกันทุกคน

มีบทสรรเสริญพุทธคุณในพุทธชัยมงคลคาถา บทที่ ๔ ว่า

“อุกฺขิตตชคฺคมติหตฺถสุทารุณนตฺ

ธาวนฺติโยชนปถงฺคฺลิมาลนตฺ

อิทฺธิภิสฺสขตมโน ชิตวา มุณินฺโท

ตนฺเตชสา ภวตุ เต ชยมงฺคลานิ

พระผู้มีพระภาคเจ้าจอมมุณี ทรงใช้ฤทธิ์ทางใจ ให้เป็นอิทธาภิสังขาร ทรงชนะองคฺลิมาล ผู้แสนโหดเหี้ยมร้ายกาจ

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคฺลิมาล)

๑๐๖

**มีฝีมือฉรรรจ์ ถือดาบวิงไล่พระองค์ ลั่นทาง ๓ โยชน์ ด้วย
เดชแห่งพระพุทธรชัยมงคลนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่
ท่าน”**

เรื่องของพระองค์ลิมาลนี้เป็นเรื่องราวที่มีสาระและแง่คิด
มุมมองที่น่าศึกษา สามารถนำมาเป็นอุทาหรณ์สอนใจได้ดีมาก
ครั้งนี้หลวงพ่จะนำมาเล่าโดยตัดเฉพาะบางตอนที่พระอรธ
กถาจารย์ได้กล่าวไว้ จะได้เป็นการเพิ่มเติมศรัทธาปสาทะในพระ
บรมศาสดา ว่าแม้องคฺลิมาลที่คนทั้งเมืองเกรงขาม ได้ยินเพียง
ชื่อก็ขนลุกขนพอง ยังยอมแพ้พระผู้มีพระภาคเจ้า กลับจิตกลับ
ใจมาบวชจนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ในที่สุด

*องคฺลิมาลเป็นบุตรพราหมณ์มณฺฑานี ซึ่งเป็นภรรยาของ
ปุโรหิต เกิดในฤกษ์ของดาวโจร บิดาจึงคิดจะฆ่าลูกตั้งแต่ว
เกิดเพื่อตัดไฟแต่ต้นลม แต่พระราชาทรงเมตตาให้เลี้ยงไว้ พร้อม
ตั้งชื่อทาร์กว่า อหิงสกุमार เมื่อเจริญวัยขึ้น มารดาบิดาได้ส่งไป
ศึกษาศิลปวิทยาที่เมืองตักสิลา เนื่องจากประพฤติดนดีจึงเป็น
ที่รักของอาจารย์ แต่ถูกลูกศิษย์คนอื่นๆ ใส่ความว่า อหิงสกุमार
ตีแต่ต่อหน้าอาจารย์ ลับหลังก็เกะกะเกร อาจารย์จึงคิดจะ

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคุลิมาล)

๑๐๓

กำจัดการสั่งให้ไปหามนุษย์ นำนิ้วมือมา ๑,๐๐๐ องคุลี แล้วอาจารย์จะสอนวิชาที่จะทำให้สำเร็จเป็นเจ้าโลก

แม้เป็นคนฉลาดแต่ไม่ได้เฉลียวใจ มุ่งแต่จะเรียนวิชา จึงเข้าป่าไปดักหามนุษย์ แล้วร้อยนิ้วมือเป็นพวงมาลัยคล้องคอชาวบ้านจึงตั้งฉายาว่า องคุลิมาลโจร ใครได้ยินชื่อนี้เป็นขวัญหนีดีฝ่อไปตามๆ กัน พวกชาวบ้านจึงร้องทุกข์ต่อพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝ่ายนางพราหมณ์ผู้เป็นมารดารู้ว่า ลูกชายสุดที่รักของตนกำลังจะถูกฆ่า ด้วยความรักลูก นางจึงรีบเดินทางออกนอกเมืองตั้งแต่เช้าตรู่ เพื่อบอกข่าวให้ลูกหนีไปโดยเร็ว

ครั้งนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรวจดูสัตว์โลก เห็นองคุลิมาลปรากฏในข่ายพระญาณ แล้วรู้ไปต่อว่า องคุลิมาลจะเป็นอสีติมหาสาวกองค์สุดท้ายของพระองค์ เช้าวันนั้นจึงเสด็จไปโปรดองคุลิมาล ขณะนั้นองคุลิมาลกำลังเงื้อดาบวิ่งไล่มารดาหมายจะตัดนิ้วมือให้ครบ ๑,๐๐๐ นิ้ว เพราะได้มาแล้ว ๙๙๙ นิ้ว พระบรมศาสดารู้ว่าองคุลิมาลกำลังจะทำมาตุฆาต จึงแสดงพระองค์ในระหว่างคนทั้งสองนั้น ทำให้องคุลิมาลเบี่ยงเบนความสนใจ วิ่งเข้าใส่พระพุทธองค์ทันที

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงบันดาลอิทธิทธิลังขาร ทำให้องคุลิมาลวิ่งตามไม่ทัน ทั้งที่พระองค์ทรงเสด็จดำเนินไปตามปกติ

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคฺลิมาล)

๑๐๘

ในอรรถกถาท่านได้พรรณนาไว้ว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงบันดาลให้แผ่นดินเป็นลานใหญ่ข้างหน้า และทรงประทับอยู่กลางลานนั้น ส่วนองคฺลิมาลอยู่อีกด้านหนึ่ง คิดจะตามพระพุทธเจ้าให้ทันก็วิ่งเต็มกำลัง พระพุทธองค์ทรงก้าวไปตามปกติ แต่กลับปรากฏตัวด้านหน้าขององคฺลิมาล

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงบันดาลให้เป็นแม่น้ำข้าง เป็นหล่ม เป็นเลนบ้าง ขวางหน้าองคฺลิมาล เป็นดั่งนี้ตลอด ๓ โยชน์ องคฺลิมาลรู้สึกเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า คิดว่าน่าอัศจรรย์จริงหนอ ไม่เคยเป็นเช่นนี้ เมื่อก่อน แม้ช้างม้ากำลังวิ่ง รถกำลังแล่น เรายังวิ่งตามได้ทัน แต่ครั้งนี้เราวิ่งจนสุดกำลัง ยังไม่อาจทันสมณะที่เดินตามปกติได้ จึงหยุดยืนพลางร้องบอกพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “สมณะ หยุด สมณะ หยุด”

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “เราหยุดแล้ว แต่ท่านยังไม่หยุด” องคฺลิมาลคิดว่า “สมณศากยบุตรเป็นคนพูดจริง แต่สมณะรูปนี้กำลังเดินอยู่แท้ๆ กลับพูดว่า เราหยุดแล้ว” จึงตะโกนถามว่า “ดูก่อนสมณะ ท่านกำลังเดินอยู่ กลับบอกว่าหยุดแล้ว แต่ท่านก็ยังไม่หยุด ที่ท่านกล่าวถึงข้าพเจ้าผู้หยุดแล้วว่าไม่หยุด การหยุดของท่านเป็นอย่างไร ข้าพเจ้ายังไม่หยุดนั้นเป็นอย่างไร”

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคฺลิมาล)

๑๐๕

พระผู้มีพระภาคเจ้าตอบว่า “ดูก่อนองคฺลิมาล เราวางอาชญาในสรรพสัตว์ได้แล้ว จึงชื่อว่า หยุดแล้ว ส่วนท่านไม่สำรวมในสัตว์ทั้งหลาย ชื่อว่า ยังไม่หยุด ถึงแม้ว่าท่านหยุดในบัดนี้ก็ดี แต่ท่านจะต้องวิ่งต่อไปในอบายภูมิในภายหน้า” องคฺลิมาลฟังดังนั้น คิดว่า เห็นทีสมณะนี้คงเป็นใหญ่ในโลก ทรงเสด็จมาโปรดเรา จึงทิ้งดาบลงแหว แล้วทูลขอบรรพชากับพระพุทธองค์ พระพุทธองค์ตรัสว่า “ท่านจงเป็นภิกษุมารเกิด” เพียงเท่านั้นเพศมารวาสพลันหายไป ไตรจีวรและอัฐบริขารเกิดขึ้นกับองคฺลิมาลทันที เพราะท่านได้สั่งสมบุญในส่วนนี้มาจากนั้นก็ตามเสด็จพระพุทธองค์กลับวัดพระเชตะวัน

ขณะเดียวกันนั่นเอง พระเจ้าปเสนทิโกศลเสด็จออกจากกรุงสาวัตถีด้วยขบวนม้าประมาณ ๕๐๐ เข้าไปในพระอารามเพื่อเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า กราบทูลถึงพระราชกรณียกิจที่จะต้องไปปรามองคฺลิมาล พระพุทธองค์ตรัสว่า “มหาบพิตร ถ้ามหาบพิตรทอดพระเนตรเห็นองคฺลิมาลผู้ปลงผม และหมวดครองผ้ากาสายะ ออกบวชเป็นบรรพชิต ประพฤติพรหมจรรย์ มหาบพิตรจักพึงทำกับเขาอย่างไร”

พระเจ้าปเสนทิโกศลตรัสว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ หม่อมฉันพึงไหว้ พึงลูกรับ พึงเชื่อเชิญด้วยอาสนะ พึงบำรุงด้วย

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคุลิมาล)

๑๑๐

จิวร บิณฑบาต เสนาสนะและคิลานเภลัชบริหาร หรือพึงจัดการ รักษาคุ้มครองป้องกันอย่างเป็นธรรม ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ องคุลิมาลนั้นเป็นคนทุกิล มีบาปธรรม จักมีความสำรวมด้วยศีล ปานนี้เชียวหรือ”

พระพุทธรองค์ทรงขึ้นไ้ไปทางพระองค์คุลิมาลซึ่งนั่งอยู่ไม่ไกล พลาตตรัสบอกว่า “มหาราช นันองคุลิมาล” พระราชาทรงตก พระทัย พระโลมชาติชูชัน เหล่าทหารที่ติดตามถึงกับชนลุกชูชัน สะดุ้งหวาดหวั่นไปตามๆ กัน พระบรมศาสดาตรัสว่า “อย่าทรง กลัวเลยมหาบพิตร องคุลิมาลเป็นผู้ไม่มีภัยต่อใครๆ อีกต่อไปแล้ว” เมื่อพระราชาทรงหายกลัวได้เสด็จเข้าไปสนทนากับพระเถระว่า “ท่านผู้เจริญ ขอพระคุณเจ้าจงบำเพ็ญสมณธรรมเถิด ข้าพเจ้า จักทำความชวนชววยในปัจจุบัน ๔ แต่พระคุณเจ้าเอง” พลาต เปลื้องผ้าคาดเอวถวายพระองค์คุลิมาล

พระราชาตรัสชมเชยว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ น้า อัจฉรย์จริงหนอ ที่พระพุทธรองค์ทรงทรมานองคุลิมาลได้ ทรง ยังบุคคลที่ใครๆ ให้สงบไม่ได้ ให้สงบได้ ทรงยังบุคคลที่ใครๆ หยดไม่ได้ ให้หยดได้ เพราะหม่อมฉันไม่สามารถจะทรมาน องคุลิมาลได้แม้ด้วยอาชญา แม้ด้วยศาสตราแต่พระพุทธรองค์ ทรงทรมานได้ โดยไม่ต้องใช้อาชญา ไม่ต้องใช้ศาสตราใดๆ ข้าแต่

ชัยชนะครั้งที่ ๔ (ตอน ชนะองคฺลิมาล)

๑๑๑

พระองค์ผู้เจริญ หม่อมฉันดีพระทัย จะขอลาไปในบัดนี้”

เราจะเห็นว่า การที่บุคคลใดจะมีวิถีชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งเบื้องต้น ท่ามกลางและเบื้องปลายนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก กว่าชีวิตจะก้าวข้ามพ้นอุปสรรค จากความทุกข์ยาก ไปสู่ความสุขอันเป็นอมตะนิรันดร์นั้น บางครั้งอาจเคยก้าวพลาดจนแทบจะเอาชีวิตไม่รอด ต้องอาศัยพระสัณมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นประทีปเอกของโลก ชีวิตจะก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย นั่นคือชัยชนะอันยิ่งใหญ่อีกอย่างหนึ่งของพระสัณมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงทำให้พระองค์ลุลิมาลหยุดได้ จนกระทั่งได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ เพราะฉะนั้นเราต้องหมั่นฝึกใจให้หยุดให้นิ่ง จะได้บรรลุธรรมกันทุกๆ คน

